

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yükseköğretim Yaşamına Uyum Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi*

Özlem ALADAĞ BAYRAK**

Tuncer BÜLBÜL***

Özet

Bu araştırma, Meslek Yüksekokulu (MYO) öğrencilerinin yükseköğretim yaşamına uyum düzeylerini çeşitli değişkenler açısından incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini, Trakya Üniversitesine bağlı dört Meslek Yüksekokulundan 460 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak Pascarella ve Terenzini (1980) tarafından geliştirilen Kurumla Bütünleşme Ölçekleri (Institutional Integration Scales) kullanılmıştır. Ölçek, Tuna (2010) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistik değerleri, t-testi, ANOVA ve LSD testi kullanılmıştır. Bulgular, araştırmaya katılan MYO öğrencilerinin Kurumsal Bütünleşme Ölçeğinin alt boyutlarındaki uyum düzeylerinin "Kararsızım" ifadesine karşılık geldiğini ortaya koymuştur. Araştırmada öğrencilerin akademik ve sosyal uyum düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı biçimde farklılaşmadığı; ancak okul türü ve aile gelir düzeylerine göre anlamlı biçimde farklılaştığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretim yaşamı, meslek yüksekokulu öğrencileri, akademik uyum, sosyal uyum.

The Examination of Vocational High School Students' Integration Levels to Higher Education According to Various Variables

Abstract

This study is performed for the purpose of examining academic and social integration levels of Vocational High School students in terms on various variables at student's social life during higher education. The sample of the study composed of 460 students from four Vocational High School at Trakya University. For data collection tool Institutional Integration Scales (IIS), developed by Pascerella and Terenzini (1980) were used. The scales were adopted in Turkish by Tuna (2010). The data were analyzed by using descriptive statistics, t-test, ANOVA and LSD Test. Findings stated that, Vocational High School Participant Students' adaptation levels at sub-dimension of Institutional Integration Scales were 'Not Sure'. Findings indicated that students' academic and social integration levels did not significantly differ based on gender, but differed significantly based on family income level and types of school.

Key words: Higher education life, vocational high school students, academic integration, social integration.

* Bu makale, ilk yazarın 2012 yılında tamamladığı Trakya Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi (2012/01) tarafından desteklenen yüksek lisans tezine dayalı olarak hazırlanmıştır.

** İngilizce Öğretmeni, Trakya Üniversitesi, aladagbayrak_1975@hotmail.com

*** Yrd. Doç. Dr. Trakya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, tuncerbulbul08@gmail.com

GİRİŞ

Bireyin tüm yaşamı çevresine uyum sağlama çabası içinde geçer. Bu uyum çabası doğumdan başlayarak bir gelişim göstermektedir (Yavuzer, 1997). Farklı psikolojik yaklaşım ve disiplinlerce değişik şekillerle ifadelendirilen ve bu haliyle görece bir nitelik taşıyan uyum kavramı genel olarak "bireyin hem kendisi, hem de çevresiyle iyi ilişkiler kurabilmesi ve bu ilişkileri sürdürülebilir derecesi" şeklinde tanımlanabilir (Özguven, 1992). Üniversite yılları gençlerin erişkinliğe geçiş yıllarıdır. Bu dönemde gençlerin ilişkilerinin çok hızlı değişim gösterdiği bilinmektedir (Özdel, Bostancı, Özdel ve Oğuzhanoğlu, 2002). Üniversite yıllarında bir grubun üyesi olma, bir meslek sahibi olma ve geleceğe yön verme idealleri ile yeni bir okula, yeni bir kente ve yabancı bir çevreye uyum sağlama çabaları birçok gençte bazı uyum problemlerinin ortaya çıkmasına neden olabilmektedir (Aktaş, 1997).

Öğrencilerin üniversiteye başlaması, öğrencinin hayatında bir geçiş aşamasıdır. Çünkü öğrenci aile ve arkadaşlarından ayrılarak yeni bir arkadaş grubunun içine katılmakta ve yeni davranışlar ve değerler kazanmaktadır. Eğer öğrenci akademik ve sosyal olarak ortama uyum sağlayabilirse ya da üniversite, öğrenciyeye kolay uyum sağlayabileceği ve onu geliştirebileceği bir ortam sunabilirse, öğrenci hem üniversite yaşamına daha kolay uyum sağlar hem de akademik olarak başarılı olma olasılığı artar. Bu durum aynı zamanda üniversitelere olan bağlılığı da artırmaktadır (Tinto, 1975).

Akademik uyum, akademik hedef, akademik çalışma, akademik gereklilikleri başarılı şekilde karşılama, akademik işlevde ve yeni akademik çevrede etkili olma gibi üniversitenin istekleri olan çeşitlilikleri kapsamaktadır. Sosyal uyumun boyutları ise, sosyal aktivitelere katılım, oda arkadaşı, sınıf arkadaşı ve kampüsteki fakülte çalışanları gibi kişilerle etkileşimi

kapsamaktadır. Bu, üniversite yaşamının sosyal ve kişiler arası isteklerle karşılaşan birinci sınıf öğrencileri için özellikle daha önemlidir (Tuna, 2003). Sosyal uyumda başarılı olan öğrencilerin, her biri eğitimsel ve örgütsel bağlılıklarını etkileyen arkadaş ve öğretim üyesi desteği, sosyal iletişim ve toplumsal bağlar gibi özelliklere sahiptirler (Tinto, 1975).

Öğrencilerin üniversitenin sosyal sistemlerine uyum derecesi ne kadar yüksek ise, belirli bir örgüte ve üniversiteyi bitirme hedefine bağlılığı da o derece de artacaktır. Amaç bağlılığı; bireyin eğitimsel beklentileri ya da kariyer beklentileri olarak tanımlanabilirken, örgütsel bağlılık; kurumun sahip olduğu kaynaklar, olanaklar, yapısal düzenlemeler ve öğretim elemanı kalitesi gibi özellikleri içermektedir. Düşük amaç bağlılığı da, düşük örgütsel bağlılık da okul terkine neden olmaktadır. Başka bir kuruma geçip geçmemek ya da okulu terk etmek kişinin amacına ve örgüte bağlılığının derecelerine bağlıdır. Düşük akademik/sosyal uyum ve düşük örgütsel bağlılık olsa da, yüksek hedef bağlılığı okul terkini önleyebilir. Böyle bir durumda, birey programı tamamlayana kadar ya da akademik performansının yettiği yere kadar okula devam etmektedir. Ayrıca, örgüt türünün kişinin kariyer planlarına uyması da okul terki açısından önemlidir. Çünkü birey eğitimsel hedeflerini gerçekleştirmek için tür ve seviye olarak kıyaslanabilecek başka kurumlara geçiş yapabilmektedir (Tinto, 1975).

Öğrencilerin üniversitelerle uyumu, hem öğrenci hem de üniversite açısından birçok yarar sağlamaktadır. Çünkü öğrencilerin sosyal yaşamları ve eğitim-öğretim deneyimlerini bir bütün olarak algılaması, onların hem eğitim-öğretim etkinliklerinden en yüksek düzeyde yarar sağlamasına hem de sosyal etkinlikler yoluyla kendi sosyal becerilerini geliştirmel-

erine yardım edecektir (Aypay, Aypay ve Demirhan, 2009).

İş hayatının gerektirdiği yeterliliklere sahip yeter sayıda ve kaliteli insan gücü yetiştirmek ve insan kaynaklarımızın rekabet gücünü artıracak sürekli mesleki ve teknik eğitim imkân ve ortamı yaratmakla mümkündür (Çelik, Dilber ve Dilber, 2009). Bu noktada mesleki ve teknik eğitiminden beklenen, yeni gelişmelere uyumlu, işe göre esnek işgücü yetiştirmektir. Ancak nitelikli ara insan gücünü yetiştirmek amacıyla yapılandırılmış olan meslek yüksekokullarının; bugünkü sistemde hedeflenen noktaya ulaşamadığı bilinmektedir (Tunç, 2005). Meslek yüksekokullarının ana amacı olan iş hayatına nitelikli insan gücü yetiştirmenin (Erkal ve Bektaş, 2007) gerçekleşmesinde öğrencilerin, öğrenim süreleri boyunca gösterdikleri başarı ve öğrenme ortamlarına ilişkin algılarının etkili olacağını söylemek mümkündür. Bu bakış açısıyla araştırmada MYO öğrencilerinin üniversiteye akademik ve sosyal uyumlarını etkileyen cinsiyet, gelir durumu, okul türü gibi temel faktörlerin incelenmesinin hem kuramsal çerçeveye hem de uygulama çalışmalarına ışık tutacağı düşünülmektedir. Çünkü Tinto'nun (1975) geliştirdiği modelde savunduğu gibi, öğrenciler yükseköğretim kurumlarına, üniversitedeki performanslarını doğrudan ya da dolaylı olarak etkileyen çeşitli kişisel özelliklerle (cinsiyet, ırk, yetenek vb.), üniversite öncesi öğrenim deneyimleri (not ortalaması, akademik ve sosyal başarılar vb.) ve aile geçmişleri ile (sosyal statü özellikleri, değer yargıları, beklentiler vb.) gelmektedirler. Bu geçmiş özellikler ve bireysel farklılıklar, eğitimsel beklentilerin ve bireyin beraberinde getirdiği bağlılıklarının gelişimini de etkilemektedir. Amaç ve örgütsel bağlılıkların her ikisi de bireyin üniversite içindeki deneyimlerinin, hayal kırıklıklarının ve doyum seviyesinin önemli göstergeleridir. Ayrıca bahsedilen

bireysel özellikler, geçmiş deneyimler ve bağlılıklarla, bireyin akademik ve sosyal sistemlere uyumunu ve daha önce de vurgulandığı gibi öğrencinin okula devamı ile doğrudan ilgilidir.

Üniversite öğrencilerinin yükseköğretim yaşamına uyumu konusu yabancı alanyazında (Bean, 1980, 1983; Berger, 2001; Braxton, Bray ve Berger, 2000; Munro, 1981; Pascarella, Terenzini, 1976, 1980, 2005; Pascarella ve Chapman, 1983; Pascarella, Smart ve Ethington, 1986; Spady, 1970; St. John, Cabrera, Nora, ve Asker, 2000; Rendon, 1994; Terenzini, Lorang, ve Pascarella, 1981; Thomas, 2002; Tinto, 1975, 1993, 1997, 2007) ve Türkiye'de (Akbalık, 1997, Aktaş, 1997; Ayhan, 2005; Aypay vd., 2009; Aypay, Sever, Demirhan, 2012; Bülbül, 2012; Erdoğan, Şanlı ve Bekir, 2005; Karahan, Sardoğan, Özkamalı ve Dicle, 2005a, Karahan, Sardoğan, Özkamalı ve Dicle, 2005b; Mercan ve Yıldız, 2011; Özgüven, 1992; Özkan ve Yılmaz, 2010; Öztemel, 2010; Sevinç, 2010; Şahin ve Tunçel, 2008; Tuna, 2003; Yalın, 2007) birçok araştırmaya konu oluşturmuştur. Bununla birlikte hem yabancı alanyazında hem de Türkiye'de doğrudan meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin akademik ve sosyal uyumlarını çeşitli değişkenlere göre ele alan sınırlı sayıda araştırmaya (Özkan ve Yılmaz, 2010) rastlanmıştır. Bu tartışmalardan hareketle bu araştırmanın amacı Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin üniversite yaşamına uyumunu çeşitli değişkenlere göre incelemektir. Araştırmada bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin akademik ve sosyal uyum düzeyleri nasıldır?
2. Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin akademik ve sosyal uyum düzeyleri;
 - a. Cinsiyetlerine,
 - b. Ailelerinin gelir durumuna ve

c. Öğrenim gördükleri okul türüne göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin yükseköğretim yaşamına uyumlarını çeşitli değişkenlere göre incelemeyi hedefleyen bu araştırma ilişkisel tarama modelindedir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Trakya Üniversitesi bünyesinde dört farklı Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören 11.361 öğrenci oluşturmuştur. Örneklem büyüklüğünün hesaplanmasında

kabul edilebilir hata payı 0.05 (%5) olarak alınmış, 10000 kişilik bir evrende % 95'lik güven düzeyi ve % 4'lik sapma miktarı dikkate alındığında evreni temsil edebilecek örneklem büyüklüğü 593 olarak belirlenmiştir (Anderson, 1990; Akt. Balcı, 2004). Bu doğrultuda 600 ölçek uygulanmış, geri dönen ölçeklerden eksik ve özensiz doldurulanlar çıkarıldıktan sonra 460 ölçek, araştırma için kullanılmıştır.

Tablo 1'de araştırmanın örneklemini oluşturan 460 öğrencinin cinsiyet, okul türü ve aile gelir durumuna göre dağılımları ile ilgili betimsel bilgiler sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Katılımcıların demografik özellikleri		
Cinsiyet	n	%
Kadın	240	52.2
Erkek	220	47.8
Okul		
Sosyal Bilimler MYO	215	46.7
Teknik Bilimler MYO	154	33.5
Sağlık Hizmetleri MYO	52	11.3
Arda MYO	39	8.5
Gelir		
Asgari Ücret	142	30.9
837-2500	282	61.3
2500 ve üstü	36	7.8

Tablo 1 incelendiğinde katılımcıların % 52.2'sini (240) kız öğrencilerin, % 47.8'ini (220) erkek öğrencilerin oluşturduğu görülmektedir. Örneklemdeki öğrencilerin 46.7'si (215) Sosyal Bilimler MYO'da, % 33.5'i (154) Teknik Bilimler MYO'da, % 11.3'ü (101) Sağlık Hizmetleri MYO'da ve % 8.5'i (39) ise Arda MYO'da öğrenim görmektedir. Ayrıca, örneklemdeki öğrencilerin % 30.9'unun (142) ailesinin asgari ücret, % 61.3'ünün (282) ise 837-2500 TL ve % 7.8'inin (36) ise 2500 ve üstü gelir düzeyine sahip oldukları görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada, Pascarella ve Terenzini (1980) tarafından geliştirilen "Kurumla Bütünleşme Ölçekleri, KBÖ (Institutional Integration Scales)" kullanılmıştır. KBÖ, Tinto'nun (1975) modelindeki kavramlar (akademik ve sosyal bütünleşme, kurumsal ve amaçsal kararlılık) temel alınarak hazırlanmıştır. KBÖ'nün Türkçe'ye uyarlanması Tuna (2010) tarafından yapılmıştır. Ölçeğin ilk kısmında öğrencilerin demografik bilgilerini belirleyebilmek için demografik bilgiler anketi kullanılmıştır. İkinci kısımda öğrencilerin yükseköğretim yaşamına uyumlarını ölçmeyi amaçlayan sorular yer almaktadır. Ölçek; "Akran Grubu İlişkileri (AGİ)", "Öğretim Elemanlarıyla Günlük Etkileşimler (ÖEGE)", "Öğretim Elemanlarının Öğrenci Gelişimi ve Öğretmeye İlgisi (ÖEÖGÖİ)", "Akademik ve Entelektüel Gelişim (AEG)",

“Kurumsal ve Amaçsal Kararlılık (KAK)”içeren beş alt boyuttan oluşmaktadır.

Ölçekte yer alan tüm maddeler “1-Kesinlikle katılmıyorum”, “2- Katılmıyorum”, “3 - Kararsızım”, “4 - Katılıyorum” ve “5 - Kesinlikle katılıyorum” biçiminde puanlanmaktadır. Yapılan uyarılama çalışması sonucunda ölçeği oluşturan beş faktörün özdeğerlerinin sırasıyla 6.25 ile 1.40 arasında, faktör yüklerinin ise .46 ile .87 arasında değiştiği görülmüştür. Ölçeklerin Cronbach alpha katsayıları .75 ile .80 arasında değişmektedir (AGİ.78, ÖGE .80, ÖEÖ-GÖİ .79, AEG .78 ve KAK .75). Beş ölçek arasındaki korelasyonlar düşük çıkmıştır, değerler .11 ile .46 arasında değişmektedir. KBÖ, kişilerin durağan ve değişmez özelliklerini

ölçmediği için test-tekrar test güvenilirliği yapılmamıştır (Tuna, 2010). Sonuçlar KBÖ Türkçe formunun faktör yapısının orijinaliyle aynı olduğunu göstermiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada öncelikle, öğrencilerin yükseköğretim yaşamına uyum düzeylerinin analizinde uygun testlerin seçilebilmesi amacıyla öğrencilerin KBÖ'nin alt ölçeklerinden aldıkları puanların dağılımlarının parametrik testlerin varsayımlarını karşılayıp karşılayamadığı incelenmiştir. Bu doğrultuda ilk olarak alt ölçek puanlarının dağılımının tüm grup ve değişkenlere göre çarpıklık katsayıları (Skewness Değerleri) hesaplanmıştır. Elde edilen katsayı değerleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Tüm Grup ve Değişkenlere Göre Çarpıklık Katsayıları (Skewness Değerleri)

Boyutlar	Toplam Puan	Cinsiyet		Gelir Durumu			Okul Türü			
		Kız	Erkek	Asgari	837-2500 TL	2500 ve üstü	Sosyal	Teknik	Sağlık	Arda
AEG	-.18	-.23	-.24	-.16	-.18	-.45	-.22	-.27	.02	-.36
ÖGÖİ	-.31	-.10	-.35	-.47	-.11	.20	-.13	-.53	.29	-.13
AGİ	-.38	-.26	-.16	-.46	-.34	-.21	-.36	-.63	.10	-.85
ÖGE	-.07	-.11	-.07	.19	-.19	-.22	-.12	-.05	.12	-.75
KAK	.25	.64	-.85	.14	.24	.18	-.17	.08	.11	-.12

Tabloda 2’de görüldüğü üzere çarpıklık katsayısını gösteren değerler -1 ile +1 sınırları içerisinde (Büyüköztürk, 2011) kaldığından (max.=.64 ve min.=-.85) puanların normal dağılımdan önemli bir sapma göstermediği belirlenmiştir. Verilerin normal dağılım gösterdiğini kanıtlayan normallik testinin yanı sıra bağımsız gruplardaki ölçmelerin karşılaştırılabilmesi için

varyansların homojen olduğu gösterilmelidir. (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2010; Sümbüloğlu ve Sümbüloğlu, 2007). Bu doğrultuda araştırmada varyansların homojen olduğunu belirlemek için Levene Testi (F) yapılmıştır. Test sonucu elde edilen bulgular Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. Varyansların homojenliğinin testi (Levene Testi-F)

Boyutlar	Cinsiyet			Gelir Durumu			Okul Türü		
	F	Sd	P	F	Sd	p	F	Sd	p
AEG	0.01	458	0.94	0.18	457	0.84	0.79	456	0.50
ÖGÖİ	0.00	458	0.96	1.54	457	0.22	0.44	456	0.73
AGİ	2.00	458	0.16	1.83	457	0.16	0.73	456	0.54
ÖGE	0.45	458	0.50	0.09	457	0.91	0.67	456	0.57
KAK	1.76	458	0.19	0.45	457	0.64	0.64	456	0.59

p>.05

Tablo 3 incelendiğinde, tüm boyutlarda değişkenlere ait F testi sonucu bulunan p değerlerinin 0.05 ten büyük olduğu, dolayısıyla varyansların homojen olduğu görülmektedir.

Bu doğrultuda araştırmada öğrencilerin uyum düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için bağımsız gruplar için t testi, ailelerinin gelir düzeyine ve okul türüne göre farklılaşma olup olmadığının belirlenmesi için Tek Yönlü Varyans Analizi (One-Way Anova) yapılmıştır. Varyans analizi sonucunda, gruplar arası farklılığın kaynağını bulmak amacıyla Post hoc testlerinden LSD testi uygulanmıştır. Araştırmada ayrıca öğrencilerin yükseköğretim yaşamına uyum düzeyini belirlemek için aritmetik ortalama, standart sapma gibi betimsel istatistikler hesaplanmıştır. Araş-

tırmada ağırlıklı ortalama puanlarının değerlendirilmesinde aşağıdaki aralıklar kullanılmıştır: “1.00–1.79: Kesinlikle Katılmıyorum”, “1.80–2.59: Katılmıyorum”, “2.60–3.39: Kararsızım”, “3.40–4.19: Katılıyorum”, “4.20–5.00: Kesinlikle Katılıyorum. Araştırmada analizler 0.05 manidarlık düzeyinde sınıanmıştır.

BULGULAR

Bu başlık altında MYO öğrencilerinin yükseköğretim yaşamına uyum düzeylerini belirlemeye yönelik bulgular araştırmanın alt amaçlarına göre sırasıyla verilmiştir.

Meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin yükseköğretim yaşamına uyum düzeylerine ait betimsel istatistik değerleri Tablo 4’te yer almaktadır.

Tablo 4. Öğrencilerin Yükseköğretim Yaşamına Uyum Düzeylerine Ait Betimsel İstatistikler

Boyutlar	N	K	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	\bar{x}	\bar{x}/K	S
Akran Grubu İlişkileri (AGİ)	460	5	5.00	25.00	15.83	3.16	3.30
Öğretim Elemanlarıyla Günlük Etkileşimler (ÖEGE)	460	5	5.00	25.00	15.10	3.02	4.71
Öğretim Elemanlarının Öğrenci Gelişimi ve Öğretmeye İlgisi (ÖEÖGÖİ)	460	3	3.00	15.00	9.79	3.26	2.15
Akademik ve Entelektüel Gelişim (AEG)	460	6	6.00	30.00	19.17	3.20	4.85
Kurumsal ve Amaçsal Kararlılık (KAK)	460	7	7.00	35.00	28.07	4.00	3.44

Tablo 4’te görüldüğü üzere, araştırmaya katılan öğrencilerin alt boyutlara ilişkin ortalama puanları sırasıyla “Akran Grubu İlişkileri” boyutu için = 15.83, “Öğretim Elemanlarıyla Günlük Etkileşimleri” boyutu için = 15.10, “Öğretim Elemanlarının Öğrenci Gelişimi ve Öğretmeye İlgisi” boyutu için = 9.79, “Akademik ve Entelektüel Gelişim” boyutu için = 19.17 ve ‘Kurumsal ve Amaçsal Kararlılık’ için = 28.07’dir. Buna göre araştırmaya katılan öğrencilerin tüm

alt boyutlardaki görüşlerinin “Kararsızım” düzeyine karşılık geldiği görülmektedir.

Cinsiyet Değişkenine Göre Öğrencilerin Yükseköğretim Yaşamına Uyum Düzeyleri

Öğrencilerin yükseköğretim yaşamına uyum düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılması ile ilgili analiz sonuçları Tablo 5’te yer almaktadır.

Tablo 5. Öğrencilerin Yükseköğretim Yaşamına Uyum Düzeylerinin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

Boyutlar	Cinsiyet	N	\bar{X}	S	Sd	t	p
Akran Grubu İlişkileri	Kadın	240	15.80	3.05	458	-.16	.87
	Erkek	220	15.85	3.55			
Öğretim Elemanlarıyla Günlük Etkileşimler	Kadın	240	14.75	4.55	458	-1.70	.09
	Erkek	220	15.49	4.86			
Öğretim Elemanlarının Öğrenci Gelişimi ve Öğretmeye İlgisi	Kadın	240	9.80	2.21	458	.16	.88
	Erkek	220	9.77	2.08			
Akademik ve Entelektüel Gelişim	Kadın	240	19.37	4.79	458	.93	.35
	Erkek	220	18.95	4.92			
Kurumsal ve Amaçsal Kararlılık	Kadın	240	19.54	3.26	458	-.86	.39
	Erkek	220	19.82	3.62			

Tablo 5'te yer alan öğrencilerin yükseköğretim yaşamına uyum düzeylerinin cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan t testi sonuçları incelendiğinde hiç bir boyutta gruplar arasında anlamlı farkın olmadığı görülmektedir ($p>.05$).

Aile Gelir Durumu Değişkenine Göre Öğrencilerin Yükseköğretim Yaşamına Uyum Düzeyleri

Araştırmaya katılan öğrencilerin yükseköğretim yaşamına uyum düzeylerinin aile gelir durumu değişkenine göre karşılaştırılması ile ilgili analiz sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin Yükseköğretim Yaşamına Uyum Düzeylerinin Aile Gelir Durumu Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Boyut	Gelir Durumu	n	\bar{X}	S	sd	F	p	Anlamlı Fark
Akademik Entelektüel Gelişim	1.Asgari Ücret	142	18.27	4.83	3-457	3.56	.03	1-2
	2. 837-2500 TL	282	19.57	4.87				
	3. 2500 TL ve üstü	36	19.55	4.38				
Öğretim Elemanlarının Öğrenci Gelişimi ve Öğretmeye İlgisi	1.Asgari Ücret	142	9.41	2.063	3-457	3.43	.03	1-2
	2. 837-2500 TL	282	9.98	2.13				
	3. 2500 TL ve üstü	36	9.69	2.47				
Akran Grubu ilişkileri	1.Asgari Ücret	142	15.20	3.38	3-457	3.84	.02	1-2
	2. 837-2500 TL	282	16.13	3.14				
	3. 2500 TL ve üstü	36	15.91	3.88				
Öğretim Elamanlarıyla Günlük Etkileşimler	1.Asgari Ücret	142	14.21	4.67	3-457	3.98	.02	1-2
	2. 837-2500 TL	282	15.44	4.67				
	3. 2500 TL ve üstü	36	16.00	4.76				
Kurumsal Amaçsal Kararlılık	1.Asgari Ücret	142	19.93	3.42	3-457	2.09	.12	
	2. 837-2500 TL	282	19.44	3.46				
	3. 2500 TL ve üstü	36	20.50	3.17				

Tablo 6’da yer alan öğrencilerin yükseköğretim yaşamına uyum düzeylerinin aile gelir durumlarına göre karşılaştırılmasına ilişkin analiz sonuçları incelendiğinde, “Akademik Entelektüel Gelişim” boyutu [F(3-457)= 3.56; p<0.05], “Öğretim Elemanlarının Öğrenci Gelişimi ve Öğretmeye İlgisi” [F(3-457)= 3.43; p<0.05], “Akran Grubu ilişkileri” [F(3-457)=3.84; p<0.05] ve “Öğretim Elamanlarıyla Günlük Etkileşimler” [F(3-457)=3.98; p<0.05] boyutlarındaki puanlar arasındaki farkların anlamlı olduğu, “Kurumsal Amaçsal Kararlılık” boyutundaki [F(3-457)=2.09; p>0.05] puanlar arasındaki farkın anlamlı olmadığı görülmektedir. Boyut puanlarındaki anlamlı farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek üzere uygulanan LSD

Test sonuçları incelendiğinde ise, tüm boyutlarda “Asgari Ücret ile 837-2500 TL” arasındaki farkların anlamlı olduğu görülmektedir. Tüm boyutlarda, gelir durumu “837-2500 TL” olan öğrencilerin ortalamaları gelir durumu asgari ücret olan öğrencilerin ortalamalarından yüksektir. Bu bulgulara göre, öğrencilerin gelir durumu yükseldikçe, yükseköğretim yaşamına daha yüksek düzeyde uyum sağladıkları söylenebilir.

Okul Türü Değişkenine Göre Öğrencilerin Yükseköğretim Yaşamına Uyum Düzeyleri

Araştırmaya katılan öğrencilerin yükseköğretim yaşamına uyum düzeylerinin öğrenim gördükleri okul türü değişkenine göre karşılaştırılması ile ilgili analiz sonuçları Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Öğrencilerin Yükseköğretim Yaşamına Uyum Düzeylerinin Okul Türü Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Boyut	Okul	n	\bar{X}	S	sd	F	p	Anlamlı Fark
Akademik Entelektüel Gelişim	1.Sosyal Bilimler MYO	215	19.81	4.82	4-456	6.05	.00	1-2 4-2
	2.Teknik Bilimler MYO	154	17.90	4.62				
	3.Sağlık Hizmetleri MYO	52	19.19	4.64				
	4.Arda MYO	39	20.58	5.23				
Öğretim Elemanlarının Öğrenci Gelişimi ve Öğretmeye İlgisi	1.Sosyal Bilimler MYO	215	10.07	2.11	4-456	2.96	.03	1-2
	2.Teknik Bilimler MYO	154	9.41	2.17				
	3.Sağlık Hizmetleri MYO	52	9.63	2.28				
	4.Arda MYO	39	9.89	1.95				
Akran Grubu ilişkileri	1.Sosyal Bilimler MYO	215	16.00	3.30	4-456	2.78	.04	4-3
	2.Teknik Bilimler MYO	154	15.56	2.97				
	3.Sağlık Hizmetleri MYO	52	15.09	3.30				
	4.Arda MYO	39	16.89	4.17				

Öğretim Elamanlarıyla Günlük Etkileşimler	1.Sosyal Bilimler MYO	215	15.31	4.62				
	2.Teknik Bilimler MYO	154	14.32	4.51	4-456	2.90	.03	4-2
	3.Sağlık Hizmetleri MYO	52	15.50	4.91				
	4.Arda MYO	39	16.53	5.28				
Kurumsal Amaçsal Kararlılık	1.Sosyal Bilimler MYO	215	19.63	3.29				
	2.Teknik Bilimler MYO	154	19.23	3.40	4-456	5.86	.00	4-1 4-2
	3.Sağlık Hizmetleri MYO	52	19.59	3.51				4-3
	4.Arda MYO	39	21.76	3.63				

Tablo 7’de yer alan meslek yüksekokulu öğrencilerinin akademik ve sosyal uyumlarının öğrenim gördükleri okullara göre karşılaştırılmasına ilişkin analiz sonuçları incelendiğinde, “Akademik Entelektüel Gelişim” [F(4-456)=6.05; p<0.05], “Öğretim Elemanlarının Öğrenci Gelişimi ve Öğretmeye İlgisi” [F(4-456)=2.96; p<0.05], “Akran Grubu ilişkileri” [F(4-456)=2.78; p<0.05], “Öğretim Elamanlarıyla Günlük Etkileşimler” [F(4-456)=2.90; p<0.05] ve “Kurumsal Amaçsal Kararlılık” [F(4-456)=5.86; p<0.05] boyutlarındaki puanlar arasındaki farkların anlamlı olduğu görülmektedir.

Boyut puanlarındaki anlamlı farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek üzere uygulanan LSD Test sonuçları incelendiğinde ise, “Akademik Entelektüel Gelişim” boyutunda Sosyal Bilimler MYO öğrencilerinin ortalamaları Teknik Bilimler MYO öğrencilerinin ortalamalarından, yine Arda MYO öğrencilerinin ortalamaları Teknik Bilimler MYO öğrencilerinin ortalamalarından yüksektir. “Öğretim Elemanlarının Öğrenci Gelişimi ve Öğretmeye İlgisi” boyutunda da, Sosyal Bilimler MYO öğrencilerinin ortalamaları Teknik Bilimler MYO öğrencilerinin ortalamalarından yüksektir. “Akran Grubu İlişkileri” boyutunda Arda MYO öğrencilerinin ortalamaları Sağlık Hizmetleri MYO öğrencilerinin

ortalamalarından yüksektir. “Öğretim Elamanlarıyla Günlük Etkileşimler” boyutunda Arda MYO öğrencilerinin ortalamaları Teknik Bilimler MYO öğrencilerinin ortalamalarından yüksektir. Kurumsal Amaçsal Kararlılık” boyutunda ise Arda MYO öğrencilerinin ortalamaları Teknik Bilimler MYO, Sağlık Hizmetleri MYO ve Sosyal Bilimler MYO öğrencilerinin ortalamalarından yüksektir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu araştırma, Meslek Yüksekokulu (MYO) öğrencilerinin yükseköğretim yaşamına uyum düzeylerini çeşitli değişkenler açısından incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulguları, araştırmaya katılan MYO öğrencilerinin Kurumsal Bütünleşme Ölçeğinin alt boyutlarındaki uyum düzeylerinin “kararsızım” ifadesine karşılık geldiğini ortaya koymuştur. Bu bulgular, MYO birinci sınıf öğrencilerinin yükseköğretim yaşamına yeterince uyum gösteremediklerinin bir kanıtı olarak görülebilir.

Bu araştırmanın bulgularına göre, MYO öğrencilerinin yükseköğretim yaşamına uyum düzeyleri cinsiyete göre farklılaşmamaktadır. Bu sonuç Karahan vd.’nin (2005b) çalışmalarında vurguladıkları gibi erkek ve kız MYO öğrencilerinin üniversite yaşantılarının ilk yılında akademik ve sosyal ortamı benzer koşullarda yaşadıkları biçiminde yorumlanabilir. Buna karşın alanyazında cinsiyetle üni-

versiteye uyum arasında ilişki olduğunu ortaya koyan çalışmalarda yer almaktadır. Aypay vd. (2009) tarafından yapılan çalışmada erkek öğrencilerin öğretim elemanlarıyla sosyal ilişkiler geliştirme konusunda kız öğrencilere göre daha başarılı oldukları belirlenmiştir. Aypay'ın (2003) yaptığı çalışmada kız öğrencilerin genel olarak, üniversitenin ölçme ve değerlendirme süreci konusunda erkek öğrencilere göre daha olumlu düşüncükleri sonucuna ulaşılmıştır. Öztemel'in (2010) Teknik Eğitim Fakültesi öğrencilerinin uyum düzeylerini incelediği çalışmada erkek öğrencilerin kişisel uyum düzeylerinin kız öğrencilerden daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aktaş (1997) çalışmasında birinci sınıfta erkek ve kız öğrencilerin genel uyum düzeyleri arasındaki farklılığın anlamlı olduğunu tespit etmiştir. Aslan'da (1991) farklı cinsiyet rollerinin kişilerin uyum düzeylerine etkisinin belirlenmesi amacıyla yaptığı bir çalışmada, cinsiyet rollerinin bireylerin uyum düzeyleri üzerinde etkili olduğunu saptamıştır. Bilgen (1989; Akt. Toy, 2006) ise üniversite öğrencilerinin yalnızlık düzeyleri ve bazı değişkenlerin uyum düzeylerine etkisini araştırmış, araştırma sonucunda kişisel, sosyal ve genel uyum düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşmadığı; ancak kişisel uyum puanlarının az da olsa erkeklerin lehine farklılaştığı saptanmıştır.

Bu araştırmanın bulguları, MYO öğrencilerinin yükseköğretim yaşamına uyum düzeylerinin öğrenim gördükleri okul türüne göre tüm boyutlarda, ailelerinin gelir durumlarına göre "Kurumsal Amaçsal Kararlılık" boyutu hariç diğer boyutlarda farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur. Araştırmada okul türü değişkenine göre tüm boyutlarda farkın çıkması aynı üniversiteye bağlı ve aynı il merkezinde yer alan yüksekokullarının öğrencilerine akademik ve sosyal olarak farklı olanaklar sundukları biçiminde yorumlanabilir. Yine bu araştırmanın bulgularına göre gelir düzeyi

yükseldikçe öğrencilerin uyum düzeyleri de yükselmektedir. Mercan ve Yıldız'ın (2011) çalışmasında da öğrencilerin uyum düzeylerinin sosyo-ekonomik düzeylerine göre farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada ekonomik seviye arttıkça uyum puanları da yükselmektedir. Araştırmada üniversite ortamına uyum, duygusal uyum, kişisel uyum, karşı cinsle ilişkiler, akademik uyum ve sosyal uyum düzeyi puanları orta üst gelir grubunda, orta alt gelir grubundan anlamlı düzeyde yüksek tespit edilmiştir.

Araştırmanın sonuçlarına dayalı olarak geliştirilen öneriler aşağıda yer almaktadır: MYO öğrencilerine lise sonrası yaptıkları seçimle geldikleri kurumu tanıtmak ve okulla bütünleşmelerini sağlamak amacıyla, akademik ve idari personeli de kapsayan, resmi uyum programları hazırlanabilir. Bununla birlikte, öğrencilerin kuruma aitlik duygularını arttıracak sosyal ve akademik uyumunu sağlayacak; sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler yüksekokul müdürlüklerince düzenlenebilir. Öğrencilerin kurumsal bağlılığını arttırmak için, yüksekokul müdürlükleri dikey geçiş sınavı hakkında öğrencileri bilgilendirip, olanakları tanıtabilir ve öğrencilerin çalışma olanağı olan sektörlerin işverenleriyle bir araya gelmelerini sağlayarak, işyeri ziyaretleri düzenleyebilirler. Yine meslek yüksekokullarına kayıt yaptıran öğrencilerin hedef amaç bağlılığını yükseltmek için okulun hedef ve amaçları, okulun olanakları ve mezunlara sunulan olanaklar öğrencilere seminer programları şeklinde sunulabilir. Ayrıca meslek yüksekokullarında, öğretim elemanı öğrenci etkileşimini artırmak amacıyla belirli zamanlarda, öğrencilere öğretim elemanlarıyla ders dışı sosyal aktivitelere katılma olanakları sağlanabilir. Meslek yüksekokullarında ekonomik durumu iyi olmayan öğrencilere burs ve kredi gibi ekonomik kaynak olanakları sağlamakla birlikte yarı zamanlı çalışmak isteyen öğrencilere gerek üniversite içinde gerekse

üniversite dışından yarı zamanlı çalışma olanakları sağlanabilir.

Bu araştırma Trakya Üniversitesine bağlı Edirne il merkezinde yer alan dört MYO

öğrencilerinin görüşleri ile sınırlıdır. Bu nedenle sonuçların tüm üniversite öğrencileri üzerindeki genellenebilirliğini artırmak için farklı örneklem grupları üzerinde çalışmalar planlanabilir.

Kaynakça

Akbalık, F. G. (1997). *Bilgilendirme ve grupta psikolojik danışmanın üniversite birinci sınıf öğrencilerinin üniversiteye uyumlarına etkisi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Aktaş, Y. (1997). Üniversite öğrencilerinin uyum düzeylerinin incelenmesi: Uzunlamasına bir çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 107-110.

Aslan, A. (1991). *Farklı cinsiyet rollerinin uyum düzeylerine etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Ayhan, F. (2005). *Ege Üniversitesi öğrencilerinin üniversiteye uyum düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Aypay, A. (2003). Üniversite öğrencilerinin akademik entegrasyonunu etkileyen etmenler. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 2 (4), 121-135.

Aypay, A., Aypay, A. ve Demirhan, G. (2009). Öğrencilerin üniversiteye sosyal uyumu bir üniversite örneği. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2 (1), 46-64.

Aypay, A., Sever, M. ve Demirhan, G. (2012). Üniversite öğrencilerinin sosyal ve akademik entegrasyonu: Boylamsal bir araştırma. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11 (2), 407 -422.

Balci, A. (2004). *Sosyal bilimlerde araştırma*. Ankara: PegemA.

Bean, J. P. (1980). Dropouts and turnover: The synthesis and test of a causal model of student attrition. *Research in Higher Education*, 12 (2), 155-187.

Bean, J. P. (1983). The application of a model of turnover in work organizations to the student attrition process. *The Review of Higher Education*, 6 (2): 129-148.

Berger, J. B. (2001). Understanding the organizational nature of student persistence: Recommendations for practice. *Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practice*, 3, 3-22.

Braxton, J., Bray, N. & Berger, J. (2000). Faculty teaching skills and their influence on the college student departure process. *Journal of College Student Development*, 41, 215-227.

Bülbül, T. (2012). Yükseköğretimde okul terki: Nedenler ve çözümler. *Eğitim ve Bilim*, 37 (166), 219-235.

Büyüköztürk, Ş. (2011). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: PegemA Akademi.

Çelik, M., Dilber, F. ve Dilber, A. (27-29 Mayıs, 2009). Sınavsız geçişin meslek yüksekokullarındaki eğitim kalitesine etkisi üzerine bir araştırma: Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi örneği. Sözel Bildiri. 1.Uluslararası 5. Ulusal Meslek Yüksekokulları Sempozyumu, Selçuk Üniversitesi, Konya.

Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik. SPSS ve LISREL uygulamaları*. Ankara: PegemA Akademi.

Erdogan, S., Şanlı, H.S. ve Bekir, HS. (2005). Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum durumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 13 (2), 479-496.

Erkal, P. ve Bektaş, M. (25-27 Ekim 2007). Büro yönetimi ve sekreterlik programı öğrencilerinin programdan ve gelecekte beklenenleri üzerine bir alan araştırması. Sözel bildiri. *VI. Ulusal Büro Yönetimi ve Sekreterlik Kongresi*, Ankara

Karahan, T. F., Sardoğan, M. E., Özkamalı, E., Dicle, A. N. (2005a). Üniversite I. sınıf öğrencilerinin üniversiteye uyum düzeylerinin sosyokültürel etkinlikler açısından inceleme. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (30), 63-7.

Karahan, T. F., Sardoğan, M. E., Özkamalı, E., Dicle, A. N. (2005b). Üniversite öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum düzeylerinin denetim odağı ve atılganlık düzeyleri açısından incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 6-15.

Mercan, S. Ç. ve Yıldız, A. S. (2011) Eğitim fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin üniversiteye uyum düzeylerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi Sayı*, 16 (2), 135-154.

Munro, H. B. (1981). Dropouts from higher education: Path analysis of a national sample. *American Educational Research Journal*, 18 (2), 133-141.

Özdel, L., Bostancı, M., Özdel, O. ve Oğuzhanoglu N. K. (2002). Üniversite öğrencilerinde depresif belirtiler ve sosyo demografik özelliklerle ilişkisi. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 3 (3), 155-161.

Özgül, İ. E. (1992). *Hacettepe kişilik envanteri el kitabı*. Ankara: Odak Ofset.

Özkan, S. ve Yılmaz, E. (2010). Üniversite öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum durumları (Bandırma Örneği). *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 5 (13), 153-171.

Öztemel, K. (2010). Teknik Eğitim Fakültesi öğrencilerinin uyum düzeylerinin incelenmesi. *Politeknik Dergisi*, 13 (4), 319-325.

Pascarella, E. T. ve Terenzini, P. T. (1976). Informal interaction with faculty and freshman ratings of academic and non-academic experience of college. *Journal of Educational Research*, 70, 35-41.

Pascarella, E., ve Chapman, D. (1983). A multi-institutional, path analytic validation of Tinto's model of college withdrawal. *American Educational Research Journal*, 20, 87-102.

Pascarella, E. T., Smart, J., & Ethington, C. (1986). Long-term persistence of two-year college students. *Research in Higher Education*, 24, 47-71.

Pascarella, E. T. ve Terenzini, P. T. (1980). Predicting freshman persistence and voluntary dropout decisions from a theoretical model. *Journal of Higher Education*, 51 (1), 60-75.

Pascarella, E. T. ve Terenzini, P. T. (2005). *How college affects students: Findings and insights from twenty years of research*. San Francisco: Jossey-Bass.

Rendon, L. (1994). Validating culturally diverse students: Toward a new model of learning and student development. *Innovative Higher Education*, 19 (1), 33-51.

Sevinç, S. (2010). *Mersin Üniversitesi birinci sınıf öğrencilerinin kişisel ve kurumsal uyumlarını olumsuz etkileyen faktörlerin incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.

Spady, G. W. (1970). Dropouts from higher education: An interdisciplinary review and synthesis. *Interchange*, 1 (1), 64-85.

St. John, E., Cabrera, A., Nora, A. ve Asker, E. (2000). Economic influences on persistence reconsidered: How can finance research inform the reconceptualization of persistence models? In J. Braxton (Ed.). *Reworking the student departure puzzle* (pp. 29-47). Nashville: Vanderbilt University Press.

Sümbüloğlu K, ve Sümbüloğlu V. (2007). *Biyoistatistik. (12. Baskı)*. Ankara: Hatipoğlu Yayınevi.

Şahin, C. ve Tunçel, M. (2008). Sınıf öğretmenliği ve beden eğitimi öğretmenliğinde öğrenim gören öğrencilerin psikososyal uyum düzeylerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9 (2), 45-50.

Terenzini, P. T., Lorang, W. G. ve Pascarella, E. T. (1981). Predicting freshman persistence and voluntary dropout decisions: A replication. *Research in Higher Education*, 15 (2), 109-127.

Thomas, L. (2002). Student retention in higher education: the role of institutional habitus. *J. Education Policy*, 17(4), 423-442.

Tinto, V. (1975). Dropout from higher education: A Theoretical synthesis of recent research. *Review of Educational Research*, 45, 89-125.

Tinto, V. (1993). Leaving college: Rethinking the causes and cures of student attrition (2nd ed.). Chicago: The University of Chicago Press.

Tinto, V. (1997). Colleges as communities: Exploring the educational character of student persistence. *Journal of Higher Education*, 68 (6), 599-623.

Tinto, V. (2007). Research and practice of students retention:What next? *J. College Student Retention*, 8 (1), 1-19

Toy, B. (2006). *Sanat eğitimi alan ve almayan 15-17 yaş grubundaki ergenlerin sosyal uyumlarının ve benlik tasarım düzeylerinin incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.

Tuna, M. E. (2003). *Cross-cultural differences in coping strategies as a predictor of university adjustment of Turkish and U.S students*. Yayımlanmamış doktora tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Tuna, M. E. (21-22 Ekim, 2010). *Kurumla Bütünleşme Ölçekleri'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları*. Sözel Bildiri. V. *Üniversiteler Psikolojik Danışma ve Rehberlik Sempozyumu*, Mersin üniversitesi, Mersin.

Tunç, A. (2005).Yüksek okullarına sınavsız geçişin değerlendirilmesi. *Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, 1 (2), 75-81.

Yalım, D. (2007). *Üniversite birinci sınıf öğrencilerinin uyumu: psikolojik sağlık, basa çıkma, iyimserlik ve cinsiyetin rolü*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara,

Yavuzer, H. (1997). *Çocuk psikolojisi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Extended Abstract

Whole life of an individual goes by integration effort. This integration effort starting from the birth shows progress (Yavuzer, 1997). Different psychological approaches and fields articulates it in various forms and in this aspects, integration concept generally defines as forming and maintaining good relationship with both environment and oneself (Özgüven, 1992).University years are transition years to adulthood. It is known that in this period adults' relations show a rapid change (Özdel, Bostancı, Özdel and Oğuzhanoğlu, 2002). Being a member of a group, having a profession and having ideals to shape the future, a new school, a new city and adaptation to new environment efforts can cause raising some integration problems for many adults (Aktaş, 1997).

The initial year of university education is a transition phase for students to the university is a transformation phase in their life. In that; students leave from their family and friends, join a new social circle, obtain new behaviors and form new moral values. If the students integrate socially and academically to the environment or if the university offers them an environment that they can integrate

easily and develop themselves, they can both integrate easier to the university and increase probability of being academically successful. At the same time, this case increases the commitment to the universities (Tinto, 1975).

Academic integration covers university demands such as academic goal, academic study, meeting academic demands successfully, be affective at academic function and on a new academic environment. As for, social integration dimensions involve joining the social activities and interaction with the roommate, classmate and university staff (Tuna, 2003). In a similar way, Tinto (1975) defines social integration as an interaction with the informal students group in the university, semiofficial extracurricular activities, teaching staff and administrative officers.

If how high the students' integration level to the social system is, goal commitment to the graduating from an university and specific institution will increase in so much. While goal commitment can be defined as educational expectations of individual or career expectations, institutional commitment involves properties such as sources that the institution has, facilities, structural adjustment and quality of instructor. Both low goal commitment and low institutional commitment cause the dropout. Moreover, institution type complying with the individual career plan is important in the sense of dropout. This is because, individual can change over different institutions that can be compared as of type and level in order to achieve the educational goals (Tinto, 1975).

It is assumed that Vocational School students' academic and social integrations are related to academic achievement, the levels of integration of the students and variables can be directly related to the qualities that the students will have at the end of the education. From this point of view, in this study determining basic negative factors that affect academic and social integration of the Vocational High School students, will show the way to both theoretical framework and application studies. At the same time, this study has a place in contribution of the plan and programs for increasing the motivation and achievement of Vocational High School students.

In this direction, students' university integration in foreign literature (Bean, 1980, 1983; Berger, 2001; Braxton, Bray and Berger, 2000; Munro, 1981; Pascarella, Terenzini, 1976, 1980, 2005; Pascarella and Chapman, 1983; Pascarella, Smart and Ethington, 1986; Spady, 1970; St. John, Cabrera, Nora, and Asker, 2000; Terenzini, Lorang, and Pascarella, 1981; Rendon, 1994; Thomas, 2002; Tinto, 1975, 1993, 1997, 2007) and in Turkey (Akbalık, 1997, Aktaş, 1997; Ayhan, 2005; Aypay et al., 2009; Aypay, Sever, Demirhan, 2012; Erdoğan, Şanlı and Bekir, 2005; Karahan, Sardoğan, Özkamalı and Dicle, 2005a, Karahan, Sardoğan, Özkamalı and Dicle, 2005b; Mercan and Yıldız, 2011; Özgüven, 1992; Özkan and Yılmaz, 2010; Öztemel, 2010; Sevinç, 2010; Şahin and Tunçel, 2008; Tuna, 2003; Yalım, 2007) is discussed in many studies. However, limited studies (Özkan ve Yılmaz, 2010) in both foreign literature and in Turkey that examining academic and social integration levels of vocational school students' based on a variety of variables are run acrossed. With references to these discussions, aim of this study is analyzing the vocation high school students' integration to the university life based on different variables. In this study, with in the general frame of the aim these questions below are looked for answers:

1. What are the academic and social integration levels of Vocational High School students?
2. Do the Vocational High School students' academic and social integration differ significantly according to

- a. Gender,
- b. Family income level,
- c. Types of school.

The sample of the study composed of 460 students from 4 Vocational High School at Trakya University. Students' distribution in study group based on the schools was: % 46.7'i Social Science Vocational School, %33.5'i Technical Science Vocational School,, %11.3'ü Health Services Vocational School and %8.5'i Arda Vocational School. 47.8 % of the students were males and 52.2 % of the students were female. For data collection tool Institutional Integration Scales, developed by Pascerella and Terenzini (1980) were used. The scales were adopted in Turkish by Tuna (2010). The data were analyzed by using descriptive statistics, t-test, ANOVA and LSD Test. Findings stated that, Vocational High School Participant Students' adaptation levels at sub-dimension of Institutional Integration Scales was "Not Sure" This findings can be seen as, Vocational High school fresher did not integrate sufficiently to the higher education life and depending on this they can come across particularly dropout and so many problems.

According the results of this study indicated that vocational high schools students' academic and social integration levels did not significantly differ based on gender. In this study students integration level differ significantly based on family income level and types of school.

In this study students' integration level to the higher education life except 'Institutional Goal Commitment' differ significantly all other dimension. According to the results of the study, whenever level of income increases, level of integration to the higher education levels increases too. In this direction, students whose economic condition is not good at Vocational High Schools can be supported economically such as scholarship and loan as well as part time jobs can be provided for the students in campus or in other sectors.